

Úti beszámoló az ELTE Tehetséggondozási Tanács által támogatott szakmai tanulmányútról

Menich Nóra

ELTE Társadalomtudományi Kar

Szociológia Doktori Iskola, Szociálpolitika Doktori Program

A tanulmányút helyszíne: Köln, Németország

A tanulmányút ideje: 2018. március 12-16.

A tanulmányút célja: Doktori disszertáció részét képező esettanulmány elkészítése érdekében szakmai út megvalósítása, amely során négy szakértővel szakmai interjúkon és egy konkrét projekt működésének vizsgálatán keresztül összehasonlító elemzés készül.

Az ELTE Szociológia Doktori Iskolájának másodéves hallgatója vagyok, kutatásom témája, hogy a fogyatékos és idős emberek önálló életvitelét támogató technológiákhoz, segédeszközökhöz az érintettek miként férnek hozzá, mekkora szerepet vállal az állam abban, hogy biztosítsa a mindennapi élethez szükséges eszközöket az akadályozott állampolgárai számára – a fehér bottól és a szemüvegtől egészen a bonyolult technológiákig, robotikáig. A disszertációm alapvetően a magyarországi ellátórendszerre vonatkozik, de esettanulmányok formájában négy másik európai állam gyakorlatait is vizsgálom, jó gyakorlatok azonosítása érdekében. Az esettanulmányok a nemzetközi szakirodalom feldolgozásán túl egyhetes tanulmányutakon alapulnak. A célországokon belül a konkrét szervezeteket, ahol a tanulmányutakat töltöm, a European Assistive Technology Information Network (EASTIN) ernyőszervezet kapcsolja össze, amelynek alapítószervezeteit látogatom meg. Az EASTIN célja, hogy az Európai Unió összes nyelvén hozzáférhető információkat nyújtson a piacon elérhető segédeszközökről – ennek magyarra fordításához is hozzájárultam.

Olaszország után a második tanulmányutamat Németországban töltöttem. Kölnben, az [Institut der Deutschen Wirtschaft](#) egy független kutatóintézet, amely Németország-szerte ismert, alapvetően gazdasági témájú kutatásokkal és pénzügyi tanácsadással foglalkoznak. Bár az intézet nem állami forrásból működik, a projekt, amelynek munkatársai a segítségemre voltak, a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által indított és fenntartott kezdeményezés, amelynek célkitűzése, hogy a fogyatékos és egészségkárosodott emberek minél több információhoz jussanak – elsősorban a munkaerőpiaci részvételüket támogatandó – legyen szó a bonyolult jogi szabályozás ismeretéről, a munkahelyi akadálymentesítés fontosságáról, a munkavállalói és munkaadói jogokról, vagy az elérhető segédeszközökről is.

A [REHADAT](#) projekt – amely az EASTIN szervezet alapító tagja - keretében egy teljes piacot lefedő adatbázist működtetnek, amely tartalmaz minden olyan segédeszközt, szoftvert, technológiát, amelyek a fogyatékos embereket segítik. Az adatbázis német és angol nyelven is elérhető, a felhasználók szempontjából minden fontos paramétert tartalmaz.

A projekt munkatársaival eltöltött öt munkanap alatt négy emberrel körülbelül tíz órányi szakértői interjút vettem fel, és bekapcsolódtam az intézmény mindennapjaiba is: mini konferencián vettem részt, meghívást kaptam a heti megbeszélésekre, illetve szakirodalmi ajánlásokat kaptam a további elemzéshez. A szakmai interjúkon keresztül a társadalombiztosítási rendszerről, a Németországban élő fogyatékos emberek helyzetéről, a segédeszközök beszerzésének folyamatáról tudtam meg többet, valamint számos jó példával találkoztam munkahelyi akadálymentesítésről, új technológiák használatáról és adaptációjáról.

A tanulmányút elemi fontosságú volt a disszertációmhoz, de ezen túl megkerülhetetlen előnye az angol és német szaknyelvi fejlődésem. Az interjúk és tapasztalatok alapján a következő hetekben készül a dolgozatom egy fejezete.

